

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Jablunkov, Mariánské náměstí 1

Mariánské náměstí 1, 739 91 Jablunkov

Identifikátor školy: 600 003 914

Termín konání inspekce: 5. – 8. dubna 2004

Čj.:	n5-1074/04-12002
Signatura:	kn2kx534

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola, Jablunkov, okres Frýdek-Místek (dále jen ZUŠ) byla založena v roce 1956, do sítě škol byla zařazena 30. května 1996. V souladu s posledním Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 14 926/2002-21 ze dne 24. července 2002 (dále jen Rozhodnutí o zařazení do sítě škol) je výuka realizována v hudebním a výtvarném oboru v kmenové škole v Jablunkově a na dalších 5 odloučených pracovištích v Návsi, v Hrádku, v Mostech u Jablunkova a v Bukovci. V Písku u Jablunkova v letošním roce škola nevyučuje.

Kapacita školy je stanovena na 360 žáků, v letošním školním roce je vyučováno celkem 328 žáků, z toho v hudebním oboru 249 žáků a ve výtvarném 79 žáků.

Výchovně-vzdělávací činnost probíhá dle schválených učebních dokumentů MŠMT č.j. 18 418/95-25 (I. a II. stupeň základního studia, rozšířená výuka a studium pro dospělé) *hudební obor* a č.j. 18 455/2002-22 - *výtvarný obor*.

Rozvržení jednotlivých stupňů studia odpovídá vyhlášce o ZUŠ. Vzdělávání je členěno na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně. Rozšířené vyučování a studium pro dospělé nebylo ve sledovaném roce realizováno. Výuka je organizována individuální, skupinovou i kolektivní formou.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru zajišťuje celkem 16 pedagogických pracovníků včetně ředitele. Podmínku odborné a pedagogické způsobilosti splňuje 13 pedagogů. Jedna učitelka hudebního oboru kvalifikaci nesplňuje (absolventka Lidové konzervatoře) a dvě učitelky (HO 26% úvazek a VO 100% úvazek) nesplňují podmínku pedagogické způsobilosti. Skladba úvazků v zásadě odpovídá kvalifikaci vyučujících a jejich profesionálním zkušenostem.

Ředitel je ve funkci od roku 1990. Ve strukturovaném vnitřním řádu funkčně deleguje kompetence. Účelně fungují poradní orgány. Jednání pedagogických rad jsou pravidelná s předáváním aktuálních informací. Vlastní pedagogickou činnost koordinují vedoucí jednotlivých oddělení, kteří jsou současně předsedy předmětových komisí (oddělení smyčců, klavírů a lidových nástrojů). Informační systém je funkční. Včasný přenos informací je zajištěn i na odloučených pracovištích. Celoroční plán je měsíčně upřesňován, učitelé jsou pravidelně informováni na poradách, kde také předkládají své návrhy.

Při vedení zaměstnanců preferuje ředitel demokratický styl řízení, založený na dobré znalosti kolektivu. Rovněž kontrola provozu školy je dobře zajištěna. Nedílnou součástí kontrolního systému školy je hospitační činnost. Kontrolní systém ředitele umožňuje pružně reagovat na aktuální situaci.

Sebevzdělávání a dalšímu vzdělávání pedagogů je ze strany vedení věnována dostatečná pozornost. Probíhá podle nabídky, potřeb a zájmu jednotlivých učitelů. Při hodnocení učitelů ředitel školy zohledňuje osobní přístup k dalšímu vzdělávání a samostudiu. Prvořadým hlediskem při hodnocení učitelů je kvalita výchovné a vzdělávací práce. Sledována je také angažovanost učitelů a výsledky jejich žáků v soutěžích. Finanční nebo morální ocenění pracovníků na základě pozorování vyučujících při práci s dětmi i ostatními spolupracovníky je výraznou motivací pro zkvalitnění jejich práce.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka hudebního a výtvarného oboru je realizována ve stavebně kvalitní jednopatrové budově v centru města Jablunkova. Na odloučených pracovištích v budovách základních škol probíhá pouze výuka hudebního oboru. Celkem je k výuce využíváno 15 učeben pro individuální skupinovou i kolektivní výuku. Škola vlastní malý koncertní sál, který současně slouží také jako učebna. V hlavní budově školy je rovněž sborovna, která je však stejně jako učebny hudebního oboru vybavena zastaralým a opotřebovaným nábytkem. Velmi dobré prostorové i pracovní podmínky má výtvarný obor sídlící v půdních prostorách školy. Standardní vybavení oboru je rozšířeno o tkalcovské stavy, které jsou úspěšně ve výuce využívány. Hudební fond nástrojů je dostatečný, průběžně je obnovován a doplňován.

Všechny učebny hudebního oboru na kmenové škole i odloučených pracovištích jsou vybaveny *nástroji s konstantním laděním* (klavíry, elektronické klávesové nástroje). Vybavení v učebnách na odloučených pracovištích jsou majetkem základních škol.

Třída hudební nauky je dostatečně vybavena audiovizuální technikou a tematicky zaměřeným obrazovým materiálem. K výuce slouží celá řada orffových nástrojů a vhodných učebních pomůcek. Pro rozvoj rytmicko-pohybových činností je učebna prostorově velmi omezená. Také tato učebna je vybavena již značně opotřebovaným nábytkem.

O podnětnost a estetiku prostředí se úspěšně starají žáci i vyučující výtvarného oboru.

Materiálně-technické podmínky celé školy jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Vzdělávací programy vyučovaných oborů jsou realizovány v souladu s údaji uvedenými v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Porovnáním platných učebních plánů hudebního oboru s reálnou výukou, dokladovanou rozvrhy hodin, výkazy žáků a vyučovaných hodin, bylo zjištěno dodržování hodinové dotace i předmětové skladby ve všech sledovaných odděleních. Kontrolované předměty jsou vyučovány podle platných učebních osnov z roku 1980 – 1985. Záznamy o probíraném učivu v třídních knihách za školní rok 2003/2004 a záznamy o obsahu hraného repertoáru

v protokolech o postupových zkouškách za školní rok 2002/2003 mají dostatečnou vypovídací hodnotu a dokladují dodržování požadavků stanovených osnovami.

Kontrolou povinné dokumentace, která je vedena na předepsaných tiskopisech, nebyly zjištěny nedostatky. Záznamy měly dostatečnou vypovídací hodnotu.

V hudebním oboru je výuka realizována v souladu s učebními plány i učebními osnovami. Dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Systém kontroly dodržování učebních plánů a učebních osnov je funkční. Naplňování učebních dokumentů je ředitelem školy sledováno převážně na třídních předehrávkách, při komisionálních, postupových nebo závěrečných zkouškách a veřejných akcích školy. Hospitační činnost je prováděna, záznamy jsou vedeny v obecné rovině.

Kontrola dodržování učebních dokumentů (učebních plánů a učebních osnov) je funkční.

Ředitelem schválené rozvrhy hodin respektují psychohygienické zásady, zohledňují potřeby žáků a spádovost školy.

Školní řád je konkrétní a obsahuje základní pokyny pro chování žáků ve škole. Provozní řád odborných učeben (VO) svými opatřeními předchází možným rizikům, specifikuje podmínky výuky a tím dostatečně chrání bezpečnost žáků.

Zavedený informační systém vytváří předpoklady pro včasné a vyhovující předávání informací žákům nebo jejich rodičům (informační tabule, žákovské sešity, konzultace s třídními učiteli apod.). Propagaci školy na veřejnosti věnuje vedení školy dostatečnou pozornost.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy zohledňuje časové možnosti žáků a jejich další mimoškolní aktivity. Současný systém organizace všech činností i aktivit školy je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru

Instrumentální výuka

Studijní plány, které měli učitelé vypracované v třídních knihách pro 1. a 2. pololetí, vymezovaly vzdělávací cíle výuky v obecné rovině. Učitelé volili učební látku, která vycházela z individuálních schopností žáků. V některých případech systematicky upevňovala a rozšiřovala již získané instrumentální znalosti a dovednosti.

Navštívená výuka hry na dřevěné dechové nástroje byla zabezpečena pedagogy s odlišnou nástrojovou specializací. Tato skutečnost se v některých případech negativně projevila v metodickém vedení žáka a v nedostatečném upevňování elementárních dovedností. Vlastní příprava na výuku nebyla v těchto případech patrná a rovněž nebyly systémově řešeny individuální studijní problémy žáků. Vyučovací čas byl využit k mechanickému opravování chyb vzniklých nesprávnou interpretací notového zápisu. Zcela jinou strukturu výuky měly hodiny u pedagogů, kteří dokázali ve výuce zdůraznit specifika vyučovaného nástroje (nejen dechového) ale cíleně rozvíjen a zdokonalovat zásady správné hry a propojit získané dovednosti s další výukou. Přestože i zde se jednalo o výuku učitelů s odlišnou odborností žáci plnili obtížnější úkoly a interpretovali náročnější skladby.

Vytvořené materiálně-technické zázemí je pro výuku hudebního oboru dobré, rušivě působí pouze vysoká zvuková prostupnost jednotlivých tříd. Učebny svou velikostí i vybavením vyhovují podmínkám výuky. Učitelé většinou funkčně využívali nástrojů s konstantním laděním k upevnění intonační stability a harmonického citění. Zcela výjimečně k doprovodu nebo rytmické podpoře hraného repertoáru.

Průběh výuky se vyznačoval zažitým řádem, který měl koncentrovat žákovu pozornost a vést je k ukázněnému hudebnímu výkonu při hře jednoduchých celků. Vnitřní organizace navštívených hodin umožňovala vzájemné prolínání technických i omezených výrazových prostředků. Na hru stupnic navazovala hra akordů, technických cvičení, etud a přednesových skladeb. Repertoár byl řazen tak, aby gradoval náročnost hraného repertoáru. Výběr literatury byl výrazně ovlivněn získanými technickými dovednostmi žáků. Z těchto důvodů bylo také voleno velmi nízké obtížnostní pásmo. Motivace žáků obsahovala část výkladovou i výjimečně ukázkovou hru.

Hodnocení jednotlivých částí hodiny mělo výrazně povzbuzující charakter s cílem udržet zájem o hru na vybraný nástroj. Průběžná klasifikace zaznamenávána do třídní knihy a žakovského sešitu poskytuje dostatek podkladů k celkovému hodnocení výsledků práce.

Průběh vzdělávání a výchovy v navštívených hodinách instrumentální výuky měl celkově dobrou úroveň. Práce učitele hudebního oboru na odloučeném pracovišti měla převahu pozitivních zjištění.

Hudební nauka

Hospitované hodiny se vyznačovaly dobrou přípravou učitelů. Vyučovací jednotky měly jasně stanovený cíl výuky, který byl ve většině případů přiměřený individuálním schopnostem žáků. V přípravném ročníku nepřiměřeně převládala teoretická výuka nad hravou praktickou činností.

Výuka hudební nauky je organizována pro žáky od prvního do pátého ročníku. Docházka žáků je pečlivě evidována a vedením školy pravidelně sledována. Výuka probíhá pod vedením pedagogů, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální vybavení učebny pro hudební nauku je celkově dobré. Ve výuce byl vhodně využit nejen klavír, ale i kytara a částečně i reprodukováná hudba. Ve vyšším ročníku nechyběla video ukázka. Prostorově učebna nevyhovuje rytmicko-pohybovým činnostem, proto zařazení této činnosti do výuky bylo jen ojediněle.

Struktura hodin vcelku odpovídala výukovým cílům. Organizační pokyny byly věcné a srozumitelné. Hospitované hodiny se vyznačovaly pestrostí zvolených činností, pro efektivnější využití vyučovacího času chyběla práce s pracovními listy nebo sešity. V přípravním ročníku byli žáci zbytečně zatěžováni náročným opisováním z tabule. Nová látka navazovala na předchozí učivo, byla přiměřená schopnostem žáků a učiteli byla dostatečně vysvětlena. Pomocí různých příkladů a učebních pomůcek si vyučující ověřovali správnost pochopení učiva. V průběhu hodin probíhalo opakování, které mělo příznivý vliv na fixaci učiva.

Využitím vhodných motivačních metod učitelé prohlubovali a upevňovali pozitivní vztah žáků k výuce. Komunikace mezi žáky a vyučujícími byla na dobré úrovni. Pokyny pedagogů byly jasné a zadávané úkoly byly ve většině případů přiměřené schopnostem a dovednostem žáků. Tato skutečnost se promítla do nestresující pracovní atmosféry a pozitivně ovlivňovala psychohygienické podmínky výuky.

Hodnocení žáků v průběhu výuky bylo zaznamenáno v menší míře, převážně bylo zaměřené na oceňování pokroku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební nauka měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá vytvořeny vlastní evaluační nástroje. Kvalita výsledků vzdělávání a výchovy je ověřována především při vystoupeních žáků na interních a veřejných koncertech, soutěžích a přehlídkách. Běžné hodnocení je prováděno v souladu s vyhláškou o základních

uměleckých školách (průběžná a čtvrtletní klasifikace, komisionální zkoušky, třídní předehrávky). Výsledky a úspěchy žáků v soutěžích a přehlídkách, které jsou v některých odděleních dlouhodobě velmi dobré, jsou pravidelně zveřejňovány ve výroční zprávě. Veškeré činnosti, které jsou předmětem hodnocení, jsou pravidelně analyzovány pedagogickou radou a předmětovými komisemi.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v hudebním oboru dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve Zřizovací listině vydané usnesením č. 17/774 Radou Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č.j. ZL/260/2001 ze dne 20. prosince 2001 s účinností od 1. října 2001 plně korespondují s údaji uvedenými v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 14 926/2002-21 ze dne 24. července 2002 a účinností od 1. září 2002.
- Kromě výuky v hlavním oboru se žáci podílejí na činnosti různých komorních souborů a lidových kapel. V současné době na škole působí 6 lidových kapel. Nejlepších výsledků a nejčtetnější prezentace školy na veřejnosti dosahují soubory Malí Jackové, Lipka, Torka a Malé Mionši.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 14 926/2002-21 ze dne 24. července 2002
2. Výpis MŠMT ze sítě škol, předškolních a školských zařízení – k č.j. 14 926/2002-21 ze dne 25. července 2002
3. Zřizovací listina vydaná usnesením č. 17/774 Radou Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č.j. ZL/260/2001 ze dne 20. prosince 2001 s účinností od 1. října 2001
4. Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 pro školní rok 2003/2004 ze dne 15. října 2003
5. Osobní spisy pedagogických zaměstnanců ve školním roce 2003/2004 (hudební a výtvarný obor)
6. Třídní knihy pro individuální, skupinové a kolektivní vyučování hudebního oboru za školní rok 2003/2004
7. Výkazy žáků a vyučovaných hodin hudebního oboru za školní rok 2003/2004
8. Rozvrhy hodin pro školní rok 2003/2004
9. Záznamy z pedagogických a uměleckých rad (školní rok 2002/2003, 2003/2004)
10. Protokol o přijímacích zkouškách za školní rok 2003/2004
11. Protokoly o postupových zkouškách za školní rok 2002/2003
12. Učební plány pro hudební obor č.j. 18 418/95-25 s platností od 1. září 1995
13. Učební osnovy pro vybrané předměty hudebního oboru:
 - č.j. 20 876/80-35 s účinností od 1. září 1980 – přípravné studium hry na hudební nástroje, přípravná hudební nauka
 - č.j. 11 393/81-35 s účinností od 1. září 1981 - I. stupeň základního studia hry na dechové, hra v orchestru, komorní a souborová hra, hudební nauka
 - č.j. 14 466/85-35 s účinností od 1. září 1985 - II. stupeň základního studia hra na dechové

ZÁVĚR

Cílem výchovně-vzdělávací práce školy je vzbudit zájem žáků o nabízené umělecké disciplíny a o kulturu vůbec. Učitelé rozvíjejí talent žáků a snaží se, aby dosáhli určitého stupně dovednosti ve zvoleném oboru. Nejúspěšnější žáci pokračují ve studiu na konzervatoři, popřípadě na jiné střední či vysoké škole, kde je podmínkou přijetí úspěšná talentová zkouška.

Ve školním roce 2003/2004 probíhá organizace výchovně-vzdělávacího procesu v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách.

Personální podmínky školy umožňují realizovat deklarovaný vzdělávací program v požadovaném rozsahu. Pedagogům vedení školy věnuje odpovídající péči a adekvátním způsobem umožňuje další vzdělávání a sebevzdělávání.

Dobré prostorové podmínky a dostatečné materiálně-technické vybavení školy zajišťuje potřebné podmínky pro realizaci výuky v hudebním i výtvarném oboru.

Učební dokumenty jsou v hudebním oboru dodržovány. Kvalita kontrolované povinné dokumentace svědčí o rostoucí úrovni i systematickosti plánování individuální i kolektivní výuky. Kontrolní systém je realizován odpovědně a zjištěné skutečnosti poskytují vedení školy dostatek informací.

Celý vyučovací proces je pozitivně ovlivněn vlastní uměleckou činností pedagogů a jejich vyučovatelskou praxí. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hudebního oboru jsou hodnoceny jako dobré.

Na veřejnosti se škola prezentuje převážně dlouhodobými velmi dobrými výsledky lidových kapel. Je výrazným nositelem kultury ve městě i okolí. Dlouhodobě vytváří dobré podmínky pro výuku ve všech vyučovaných oborech.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	MgA. Stanislava Juchelková
Člen týmu	MgA. Libor Buchta
	Blanka Benčíčová Ing. Dalibor Vašák	

V Opavě dne 4. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. května 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Antonín Sikora

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 746 01 Opava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK – odbor školství, mládeže a sportu, 28 října 117, 702 18 Ostrava	2004-05-31	n5-1109/04-12002
MSK – krajský úřad, PhDr. Jaroslava Wenigerová, nám. hejtmana, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2004-05-31	n5-1110/04-12002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.